

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพการบรรเทาสาธารณภัย สาขาผู้ชีพ สาขาผู้ภัย สาขาดับเพลิง

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพการบรรเทาสาธารณภัย สาขากู้ชีพ สาขากู้ภัย สาขาดับเพลิง

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ไม่ระบุ

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

ไม่ระบุ

4. ข้อมูลเบื้องต้น

N/A

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ไม่ระบุ

6. ครั้งที่

1

(รายละเอียดของชุดฝึกอบรมที่ได้รับการรับรองตามการปรับปรุงในแต่ละครั้ง แสดงในตารางข้างล่าง ข้อมูลครั้งล่าสุดจะแสดงอยู่ในบรรทัดบนสุด)

ครั้งที่ประกาศก่อนหน้านี้ ..... วันที่ประกาศ .....N/A.....

ข้อสังเกต.....N/A.....

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ .....N/A.....

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการบรรเทาสาธารณภัย

สาขาดับเพลิง

อาชีพนักดับเพลิง ระดับ 1

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
30111	รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้และปฏิบัติการออกระงับเหตุเพลิงไหม้
30122	พิจารณาความเพียงพอและความพร้อมของทรัพยากรในการควบคุมและดับเพลิง

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพการบรรเทาสาธารณภัย สาขาดับเพลิง อาชีพนักดับเพลิง ระดับ 1

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีคุณลักษณะที่มีหน้าที่หลักในการกำจัดสาเหตุของไฟ ดับเพลิงขั้นต้น มีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ดับเพลิงขั้นต้นและอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (PPE) 0121 แจ้งเหตุเพลิงไหม้ ตรวจสอบช่องทางหนีไฟ ทำหน้าที่ควบคุมการอพยพ ดูแลในหน่วยหรือประจำแต่ละระดับมีทักษะและความรู้ด้านองค์ประกอบของไฟ ประเภทของไฟ อธิบายวิธีดับเพลิงขั้นต้นได้ ไม่เกิน 2 นาที สามารถใช้ความรู้และสามารถอธิบายวิธีใช้อุปกรณ์ดับเพลิงแต่ละชนิด มีทักษะวิธีการแจ้งเหตุ รู้จักเครื่องหมายสัญลักษณ์เส้นทางหนีไฟ

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. ผู้ที่เข้าสู่การประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพนักดับเพลิง ระดับ 1 ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และ
2. มีประสบการณ์การดับเพลิงไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ
3. มีใบรับรองผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการดับเพลิงไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมงหรือผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการดับเพลิงขั้นต้นจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับการรับรองหลักสูตรจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย เช่น กระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงแรงงาน เป็นต้น
4. ผู้ที่ผ่านการประเมินเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพนักดับเพลิง ระดับ 1 จะต้องผ่านการประเมินสมรรถนะตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน.....2...หน่วยสมรรถนะ และผ่านเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย
5. ในกรณีที่ผู้ขอเข้ารับการประเมินที่ได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ มาแล้วเกินกว่า 3 ปี และประสงค์ขอเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพระดับเดิม การพิจารณา (recertification) ให้อยู่ในดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่สอบตามแนวทางต่อไปนี้ อาทิเช่น ทดสอบตามเกณฑ์การปฏิบัติงานบางส่วน หรือพิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พนักงานดับเพลิง พนักงานผจญเพลิง พนักงานกู้ภัย พนักงานรักษาความปลอดภัย พนักงานวิทยุ อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ อาสาสมัครมูลนิธิ สมาคม พนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดับเพลิง กู้ภัย หรือจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินของบริษัท ห้างร้าน เอกชน นิติบุคคล หรือองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร (NGO)

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 30111 รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้และปฏิบัติการออกระงับเหตุเพลิงไหม้
- 30122 พิจารณาความเพียงพอและความพร้อมของทรัพยากรในการควบคุมและดับเพลิง

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

(ทบทวนครั้งที่ (ไม่มี) ประกาศใช้ ณ วัน/เดือน/ปี)

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
เพื่อลดการเสียชีวิต ทูพพลภาพ โดยคำนึงถึงทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม จากภาวะฉุกเฉินโดยผู้ปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองสมรรถนะตามมาตรฐานระดับสากล	301	รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้จากบุคคลหรือศูนย์รับแจ้งเหตุ	3011	เข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ภายในเวลาที่กำหนด
			3012	สวมเครื่องแต่งกายให้มีความพร้อมในการผจญเพลิงและเดินทางไปยังที่เกิดเหตุภายในเวลาที่กำหนด

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

(ทบทวนครั้งที่ (ไม่มี) ประกาศใช้ ณ วัน/เดือน/ปี)

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
3011	เข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ภายในเวลาที่กำหนด	30111	รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้และปฏิบัติการออกกระงับเหตุเพลิงไหม้	30111	รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้จากบุคคลหรือศูนย์ประสานงานแจ้งเหตุเพื่อออกปฏิบัติหน้าที่หรือจากอุปกรณ์แจ้งเหตุไฟไหม้
				301112	ปฏิบัติการเข้าถึงพื้นที่เพลิงไหม้ตามเกณฑ์ระยะเวลาที่กำหนด
3012	สวมเครื่องแต่งกายให้มีความพร้อมในการเผชิญเพลิงและเดินทางไปยังที่เกิดเหตุภายในเวลาที่กำหนด	30122	พิจารณาความเพียงพอและความพร้อมของทรัพยากรในการควบคุมและดับเพลิง	30122	ประเมินทรัพยากรที่ใช้ในการควบคุมและดับเพลิงให้เหมาะสมกับลักษณะของเพลิงไหม้
				301222	ประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกในกรณีที่เพลิงมีความรุนแรงหรือพื้นที่เกิดเหตุที่เข้าถึงยาก

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 30111
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้และปฏิบัติการออกกระงับเหตุเพลิงไหม้
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

N/A

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

N/A

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
301111 รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้จากบุคคลหรือศูนย์ประสานงานแจ้งเหตุเพื่อออกปฏิบัติหน้าที่ หรือจากอุปกรณ์แจ้งเหตุไฟไหม้	1. ปฏิบัติตามกระบวนการ เมื่อเกิดเหตุขึ้นที่รายละเอียดการแจ้งเหตุอย่างถูกต้อง 2. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่และประสานขอ หน่วยงานสนับสนุนในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้รุนแรงและลุกลาม	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
301112 ปฏิบัติการเข้าถึงพื้นที่เพลิงไหม้ตามเกณฑ์ระยะเวลาที่กำหนด	1. เดินทางถึงที่เกิดเหตุในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อเตรียมพร้อมปฏิบัติหน้าที่ 2. เข้าถึงที่เกิดเหตุเพื่อประเมินสถานการณ์ความรุนแรงของเพลิง ไหม้ในเบื้องต้น	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

N/A

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

N/A

15. ขอบเขต (Range Statement)

N/A

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

N/A

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 30122
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ พิจารณาความเพียงพอและความพร้อมของทรัพยากรในการควบคุมและดับเพลิง
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง
5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

N/A

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

N/A

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
301221 ประเมินทรัพยากรที่ใช้ในการควบคุมและดับเพลิงให้เหมาะสมกับลักษณะของเพลิงไหม้	1. ประเมินสถานการณ์ความรุนแรงของเพลิงไหม้ให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มี 2. ประเมินวัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรที่ใช้ในการควบคุมและดับเพลิงให้เพียงพอ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
301222 ประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกในกรณีที่เพลิงมีความรุนแรงหรือพื้นที่เกิดเหตุที่เข้าถึงยาก	1. วิเคราะห์ความเหมาะสมของทรัพยากรที่ใช้ควบคุมและดับเพลิง และอำนวยความสะดวกในการช่วยชีวิตผู้ติดอยู่ในที่เพลิงไหม้ 2. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความช่วยเหลือ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
- N/A

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

N/A

15. ขอบเขต (Range Statement)

N/A

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

N/A